

# Guid Zeb Not Diel Wenf Huad Lol Ait Naix Not Dot Dlas Dot Xangf

## 多彩贵州文化赋能新消费

□ 袁蕾

今年以来,“绣里淘+村T”模式带动6100余种非遗产品年销售额破亿;“非遗金镶玉五凤冠”系列文创产品持续走红……如今的贵州,在消费市场掀起具有地域特色的国潮新风尚。

流量IP的场景化赋能,是这场文化突围的关键。“村BA”一火,三年积压的银料全卖光了!黔东南苗族侗族自治州台江县省级非遗代表性传承人吴国祥的银饰工坊里,锤子的敲击声清脆有力。借“村BA”赛事东风,当地通过“资金+流量”双重扶持,搭建11家非遗工坊。截至8月,全县生产的文创产品年销售额超1200万元。

凯里市,6100平方米的“绣里淘”集市内,游客络绎不绝,精心挑选。雅主们秉承着“老绣新做”理念,“破线绣”“打籽绣”等非遗技艺融入发簪、挎包、围巾等,把花鸟鱼虫等民族图腾解构为时尚纹样,让传统工艺有了“烟火气”。而全网话题播放量超130亿次的贵州“村T”,则与“绣里淘”形成“秀场引流,集市变现”的共赢模式——“村T”以潮流设计打响名气,“绣里淘”以线下体验承接消费,600余家民族服饰商户订单量增长。

“我本来只是冲着乐队来的,结果被这些文创‘圈粉’了。”在“黄小西”T²音乐与艺术节上,北京乐迷赵深手捧“黄小西”水杯感慨道。“黄小西”融合贵州自然风光、民族文化与潮流艺术形成“活态IP”,正以盲盒、手办等形态进驻景区,击中当代人对情绪价值的渴求。

引发全球关注的“小怪物”Labubu潮玩,2024年为泡泡玛特创下30.4亿元营收。铜仁市松桃苗族自治县敏锐捕捉潮玩风口,借力东西部协作将Labubu生产线下沉至乡镇,创新打造“微工厂”模式,构建起“一小时产业圈”。

从地方集市到国际舞台,贵州正利用多渠道展示让文化瑰宝跨越山海。今年6月深圳文博会,“非遗金镶玉五凤冠”系列文创惊艳全场;在第十届中国国际版权博览会暨2025国际版权论坛上,25家贵州企业携1200余件版权精品参展,其间“蜡染耳环”“侗布笔记本”上了社交平台热搜。

从深山工坊到国际舞台,从文物展品到生活潮品,贵州国潮的崛起,正是文化自信在消费领域的生动体现。当传统文化走出历史语境,与现代生活深度对话,当民族元素打破地域边界,与世界审美契合,贵州的文化瑰宝便不再是静置的标本,而是成为新的生产力,更成为支撑文旅融合发展的砖瓦。

Qend hniut nongd dax, “Xud Lix Taof sul Cenb T” jox gid nongd dliof niangs 6100 not di-

el feib yif caix pinx ib hnaib mail mongl dol bix seix ghad yis gid jit; “Feib Yif Jenb Xangf Baox Zab Gut Nes” dol hut id xent xent maix nangx.....hxot nangd bangf Guid Zeb, niangb dol diub xangx lind fat maix ghab mais diub fangb ait jangx jox wangb hvib dax.

Liud langf IP ait jangx diot naix not hxid, dios xangx wenf huad nongd fangt dax bangf jox gid hlieb. “Cenb BA” ib jus fal dax, nens jangx bib hniut bangf dol nix dlob sail mail jul yangx!” Qeef Dongb Naif dol Hmub dol Gud nongf gh-end nongf Fangb Nix Xeed cuaf cenf renf Wuf Gof Xangf bangf laib zaid dib nix gid niangs, laib hveb dib nix bet jox fangb jul. Ded “Cenb BA” bix saif jox jent, diu fangb naix not ait “bix seix sul liuf liang” ob diex xit des, seix tid jangx 11 zaid feib yif gongb cangx, leit hniut nongd bangf hlat yaf, diub yis gid niangs ait jangx dol wenf cangd caix mail dot 1200 not wangs nix.

Kad Linx Sid, 6100 pint fangb mix bangf laib xangx “Xud Lix Taof” gid niangs, dol naix hangb mongl hangb lol, hvuk mongl hvuk dax. Dol wuk des “hmub ghot ait hvib” bangf laib ghab lil, “Hmub dus hsongd” “Hmub hntent git” dol lob bil feib nongd ait niangb dol hsaib hfud, dol daif ak, dol qub khad ghongd gid niangs. Dad dol gongb dol nes, dol kongb dol nail hent diot gid niangs, ait dol lob bil nongd maix wangb dax. Niangb wangx lof gid niangs xangf hfud 130 yid gad bangf laib Guid Zeb “Cenb T”, sul “Xud Lix Taof” ait jangx “naix not yangl gid, diub xangx vangs seix” seix seix dot dlas dot xangf bangf jox gid hlieb---- “Cenb T” dad dol lob bil hvib ait maix nangx maix bit dax, “Xud Lix Taof” dad diub xangx lol baib naix not vangs seix, 600 not zaid bangf dol ud hmub mail mongl not dax yangx.

“Wil bend des laib yof duid dax, dangl ghangb yens dol hut nongd ait dal dliux jul”. Niangb “Huangx Xaox Xib” T² dol hxak sul laib dangx hxak gid waix, Beef Jenb dax bangf dail naix Zaox Senb jil bil gangf laib beib eb “Huangf Xaox Xib” hmat hot ait nend. “Huangf Xaox Xib” dad Guid Zeb dol ghab vangx ghab bil, minf cuf wenf huad sul dol lob bil hvib ait jangx “laib IP ves”, xent xent dad mangf hof, soux baid dol gheb gid ait dax diub xangx gid

niangs dax, ait niangx hniut hvib dol naix ngas hvib jul.

Baib dol ghab dut fangb dab ngit bongf “ghab daib guaif wuf” Lab bub bub bangf dol hut hvib, hniut 2024 des Paod Paod Max Teef vangs dol 30.4 yid bangf bix seix. Tongt Renk Sid Songb Taof Zaib Hmub nongf ghend nongf niangb bangf jox fangb vangs jas laib caof liuf nongd, des gid nangl gid jes seix seix ait, dad Lab bub dol lob bil tid diot diub fangb diub vangi, xit ghuk tid jangx dol “ghab daib cangx”, tid jangx “ib laib zongb tod caix nieef qub” dax.

Gangl diub vangi dol zaid dangt leit gof gid laib dangx niel, gangl wenf wuf caix pinx leit hnaib hmangt dol hut hvib, Guid Zeb dol hut hvib fal dax, xent xent dios wenf huad xid xend niangb diot gid nongx gid hxad bangf nax mais. Hangd dol lol wenf huad hangb cuf khangd lul khangd ghot, sul niangx hniut hvib xit xangs xit hmat, hangd dol minf cuf wenf huad hangb cuf diub fangb diub vangi, sul gid gux dol senx meix xit ghuk, Guid Zeb bangf wenf huad guib baob ax dios niangb but diub yel, ghax dios jangx dliangl jas ves dax yangx, dail jangx ait di-ub fangb diub vangi dot dlas dot xangf bangf dol xenb dol ngil dax.

(来源:《贵州日报》 翻译:杨益棋 译审:张成)

### 双语新闻

苗文(中部方言)·汉文对照



## Nyong Beengc Louc

### 鼓楼的故事

桂北的侗乡有个古老的铜盆寨,寨上有个姑娘名叫姑婆娘。她面貌俊秀,聪明能干,织的布又细又白,绣的花十分精美。

有年中秋,铜盆寨的男女老少正忙着欢度佳节。突然传来“强盗围攻铜盆寨”的喊声。只见一支强盗队伍,把铜盆寨团团围住,要铜盆寨献出细布一百匹、银子千两,限当夜交清。寨老们慌忙商量,直到深夜也没有想出好对策。这时,姑婆娘领着几位有胆量的姑娘,向寨老献计来了。

午夜三刻,铜盆寨东南西北四个寨门忽然点燃明亮的桐油灯。不久,走出六位侗寨寨老,要求拜见强盗的头领。寨老把字帖呈上,强盗头领张土漏打开字帖,只见上面写道:“众兄弟提出要求,经众寨老议定照办,明早交清,现请众位进寨会宴。”张土漏赶忙令十多个人留守寨外,其余全部进寨赴宴。众强盗簇拥着张土漏大步跨进寨门,见寨中有一条由南往北的主道,每隔一丈远就点一盏灯,一路上,灯火通明。

六位寨老走在前面领路,来到寨中大鱼塘边时,他们突然闪身进入几家楼底去了。张土漏见势不妙,急忙喊道:“给我抓!”话音未落,就被黑暗中飞来的石子打中,翻个跟斗,掉进鱼塘里了。这时寨里南北方向均响起“鼓通鼓通!”密密的鼓声。尚未落水的强盗,见头领落水,又不敢往灯光中处冲,都往两旁的屋楼下黑暗地方奔逃。这正中张土漏的计,黑暗处都有人埋伏,还装了绊脚索套,强盗有的被活捉,有的被滚水烫伤。除少数强盗往寨外潜逃外,大部分成了铜盆寨的俘虏,留守寨外的强盗也拔腿逃走了。

原来,寨北寨南,并没有许多人,只摆放了一些大木桶,那是一些盛蓝靛染布用的木桶。姑娘们在深夜用双掌拍打桶中的水,就像发出一阵阵鼓声。姑婆娘施用这些计策,引敌人进圈,打败了强盗。

后来,经寨老倡议,众人附和,为姑婆娘记上头等功劳。大家看到,击鼓聚众、团结斗敌是个保村保寨的好办法,决定在寨中建造一座九层高楼,楼中央设置大鼓,每逢重大事件和节日,都击鼓聚众,议决全寨大事。由此,侗乡村村建起了鼓楼。

Bagl guil wangp gaeml lis jagc xaih kgaov

guanl Benc Dongc, aox xaih lis mungx lagx migs guanl Kgul Louh. Maoh nas naengl saengc bagx, dal yaih longc diux, daems yal yuh siik yuh bagx. qiup wap engv adl eengv lail.

Lis nyinc beds nguexd xebe ngox, xaih Benc Dongc banl miegs laox nyix eev maengx dah sigs. Dah yunv qingc sint “sagc map dos xaih Benc Dongc”. Gods nuv lis il gaos nyenc sagc, deic xaih Benc Dongc lionc dugx lieeux. Guh maoh songk soh heemx: Aol xail Benc Dongc gongl ugs yal siik il begs pedp, nyaenc simp liangx, heenk nyaemv naih deic ugs lieeux. Kgaov xaih nyenc laox gaenx jens map daengl baov, aol weex touk banv dianl buh meec xangx ugs jiv mangc lail. Xic naih, Kgul Louh daiv lis mieengc megs bov laox jah daengl, map nyimp nyenc laox kgaov xaih ugs jiv.

Banv dianl banv yah, xaih Benc Dongc wangp dongl namc siip bagl siik dol xaih ngagl yunv jangx guangl buil yuc dongc; gobs daos lieeux mangh dongc yingl diaengl, dah kgaov xaih qamt ugs lioge mungx nyenc laoc, lebe gkeep yuv jingv gkeep duc gaos. Nyenc laox duh senk qak. Duc gaos gkeep senk, gods nuv ul jav xap: Deic sungp xaop kgoil jaix nungx baov, jiu niyenc laox kgaov xaih daengl baov deic weex, hedp mus aol dos xaop lieeux, naih sint xaop weex laot laos xaih bao jil kgox dos kuaot. Zangh Tux loul aox longc qingc kuanpl weip mangc, pedp bal baov lail, ganx douv xe-bc dah mungx dinl miac liangh xut nungx xaih, naengl gal ledp laoc xaih jil kgox. Kgoil sage ledp diongh Zangh Tux Loul laos xaih, Lis nuv kgaov xiah lis jiu banc kuenp laoc dah name touk bagl, kgeeps il xangh jangh lis il meengc bil, daengc kuenp guangl dingh dingh.

Lioge mungx nyenc laox nyaoh dah kgunv daiv kuenp, map touk geel daeml laox dav xaih, Guh maoh daih yunv lebl laos dees yanc gkeep bail. Zangh Tux loul nuv meec douh jiv, ganx heemx: “nyimp yaoc liabs!” sungp naengl wah mix ledp, laengx douh jinl dah jemc liaemt jabc,

douh begx liuns laos daeml. Laot xic kgaov xaih mangv bagl mangv namc heeup kgungs soh “Gux dongx! Gux dongx” beil beil. Naengl mix dogl laos naemx maenv sagc jah, lis nuv duc gaos dogl laos daeml, kgeis kgaems langh laos doiv guangl buil jah bail, xedt langh laos yac mangv dengv dees gongc jah bail. Naih kgeev douh Kgul Louh dal jiv, jemc dengv jah xedt lis nyenc bagc, naengl dol lis lamh taop dinl, nyenc sagc meec douh heeup deil, buh douh sabp, lis nyenc naengl douh naemx lagt tangp. Gogs gal mieengc mungx nyenc sagc laengh ugs xaih bail, benh gungc douh xaih Benc Dongc sabp, naengl mieengc mungx nyaoh nugs xaih xut jah buh dul dinl laengh meec hoik.

Nouc wox, wangp namc wangp bagl meec lis nup nyenc, gods baix lis nyil wongk meix bange meix, xah lagx maenv bange nyumx yaems miinc. Kgoil lagx miegs nyaoh weep dianl aol yac miac pegt naemx nyumx, xih jongs duic gungc laos yangh. Kgul Louh yongh jiv naih, yidx nguap laos dangl, ngabl dol mabc nguap, sat sagc deil lieeux.

Dah lenc, kgaov xaih nyenc laox gaenx daengl baov, wagx jenl buh daengl nyimp, aol gaos magl miac dos Kgul Louh. Daengc jenl ledp lis nuv, duic gungc juml wagx, gaenl kaemp dos nyenc pak jangh baos senl baol xaih jagc jiv jods lail, daengl baov nyaoh aox dav xaih jiml il xongc yanc gongc jus saengc pangp, nyaoh wul louc jah xaengp il jagc gungc mags, dah nyinc jil sigs gueec xih lis sil laox sil mags, xedt duic gongc juml wagx, daengl baov kgaov xaih sil naih sil jav. IL naih, senl gaeml xaih xaih jiml beengc louc.

(来源:《侗族民间故事选》 翻译:潘瑞 译审:潘永荣)

### 民间故事

侗文·汉文对照

## 牯牛、马、狗、猪、鸡

### 一支红歌唱出声

竹笋出土青又青  
一支红歌唱出声  
唱动老百姓的心  
挺起胸来闹革命  
打倒白军建红军

竹笋出土尖又尖  
工农团结不怕天  
天塌有我工农顶  
地裂有我工农填  
共产党来把路引

(彝文·汉文对照 来源:《洪湖革命诗歌选》 翻译:罗道靖 译审:罗德显)

## Banchauxnaz heencjiml

### 金黄的稻束

金黄的稻束站在  
割过的秋天的田里  
我想起无数个疲倦的母亲  
黄昏的路上我看见那皱了的美丽的脸  
收获日的满月在  
高耸的树巅上  
暮色里, 远山  
围着我们的心  
没有一个雕像能比这更静默  
肩荷着那伟大的疲倦, 你们  
在这伸向远远的一片  
秋天的田里低首沉思  
静默, 静默, 历史也不过是  
脚下一条流去的小河  
而你们, 站在那儿  
将成为人们的思念

Banchauxnaz heencjiml dancg qyus  
Naz ndianxamx siulmeez ies deel  
Gul neh dangz jiclaail bux meeh naais  
Qyus jaangronl xez feamx gul ranl mbaelnac xauhndil damx nyauc deel  
Roonghndianl ngonx siul meez qyus  
Byaailaix saanglngaauh  
Mbenl labtyeul, bol jiejzail  
Yeexuhx basbanl rauz  
Miz lix diaoyxiangq laez byag gvas nix  
Sul gead naanh laaux deel  
Dais nix laangh dangz mbeenc jiejzail  
Nnianxamx qyus ndaenag ngausauc ndiabtnh  
Byag. Byag. Lisij gah deg  
Deezdah lail gvas lacdinl ndeul  
Sul, ndunl jiejzail  
Ans rox banz xelneh buxwenz ndeul

(布依文·汉文对照 文:郑敏 翻译:罗君瑜 译审:王正直)

## Jit Hvib Hvib Vangx Bil

### 望岳

岱宗夫如何  
齐鲁青未了  
造化钟神秀  
阴阳割昏晓  
荡胸生曾云  
决眦入归鸟  
会当凌绝顶  
一览众山小

Bok Taid deis jangx sail  
Fangb nal bas nangx niul  
Waix dab jus deix la  
Hnaib hmangt ob diex dol  
Eb hob jit fangx dlangl  
Zangt mais nes vud lol  
Jit hvib hvib vangx bil  
Hxid fangb deis seix la

(苗文(中部方言)·汉文对照 文:杜甫 翻译:吴秀英 译审:张成)

